PRACE NAUKOWE
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
RESEARCH PAPERS
of Wrocław University of Economics

253

Wybrane problemy współpracy polsko-czeskiej: gospodarka i infrastruktura

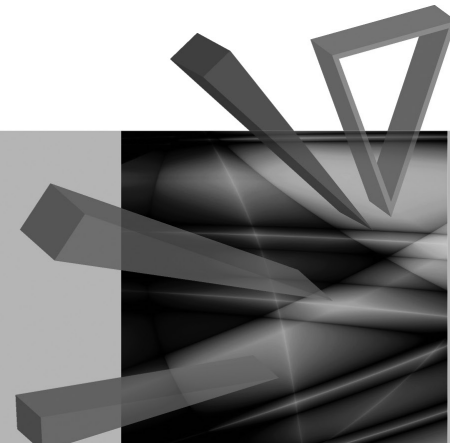

Redaktorzy naukowi
Stanisław Korenik
Anna Mempel-Śnieżyk

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2012

Recenzenci: Beata Filipiak, Piotr Hlaváček

Redaktor Wydawnictwa: Barbara Majewska

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Beata Mazur

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:
www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,
The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,
a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon
http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiejkolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2012

ISSN 1899-3192
ISBN 978-83-7695-285-7

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp 7

Niki Derlukiewicz: Polsko-czeska współpraca transgraniczna jednostek samorządu terytorialnego z województwa dolnośląskiego 9
Piotr Hajduga: Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce i Republice Czeskiej 17
Stanisław Korenik: Kształtowanie się zjawisk społeczno-ekonomicznych na obszarach przygranicznych Dolnego Śląska – nowe semiperyferie 32
Małgorzata Krul, Lech Krupa: Usti nad Łabą – ocena i perspektywy rozwoju czeskiego miasta poprzemysłowego 48
Paweł Kurant: Europejska współpraca terytorialna jako instrument polityki regionalnej Unii Europejskiej w latach 2007-2013 58
Andrzej Łuczyszyn: Wzmacnianie infrastruktury budowlanej na pograniczu polsko-czeskim przez jednostki sektora finansów publicznych na wybranym przykładzie 68
Anna Mempel-Śnieżyk: Współpraca polsko-czeska – cele i przykładowe projekty 82
František Molík: Stan wdrażania Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013 na Dolnym Śląsku 90
Małgorzata Rogowska: Finansowanie współpracy terytorialnej na pograniczu polsko-czeskim ze środków Unii Europejskiej w latach 2007-2013 ... 94
Dorota Rynio: Wykorzystanie uwarunkowań naturalnych w obszarze przygranicznym polsko-czeskim na przykładzie Gór Izerskich i Karkonoszy .. 103
Miloslav Šašek: Migrace a trh práce 113

Summaries

Niki Derlukiewicz: Polish-Czech cross border cooperation of local government units from Lower Silesia Voivodeship 16
Piotr Hajduga: Public-private partnership in Poland and Czech Republic 31
Stanisław Korenik: Development of socio-economic phenomena in the border areas of Lower Silesia − new semi-periphery 47
Małgorzata Krul, Lech Krupa: Ústí nad Labem – evaluation and prospects of Czech post-industrial city 57
Paweł Kurant: European territorial cooperation as an instrument of EU regional policy in 2007-2013 67

Andrzej Łuczyszyn: Strengthening of the building infrastructure on the Polish-Czech borderland by public finances sector units on the selected example 81
Anna Mempel-Śnieżyk: Polish-Czech cooperation – objectives and sample projects 89
František Molík: Implementation status of the Operating Program of Cross--Border Cooperation Czech Republic – Poland 2007-2013 in Lower Silesia 93
Małgorzata Rogowska: Financing territorial cooperation on Polish-Czech border from the European Union funds in 2007-2013 102
Dorota Rynio: Utilization of natural conditions in the borderland between Poland and Czech Republic – on the example of the Izerskie and the Karkonosze mountains 112
Miloslav Šašek: Migration and labour market 127

PRACE NAUKOWE UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO WE WROCŁAWIU
RESEARCH PAPERS OF WROCŁAW UNIVERSITY OF ECONOMICS nr 253 • 2012
Wybrane problemy współpracy polsko-czeskiej: gospodarka i infrastruktura ISSN 1899-3192

Niki Derlukiewicz
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

POLSKO-CZESKA WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Streszczenie: Problematyka współpracy transgranicznej jest często poruszana w kontekście integracji obszarów przygranicznych z krajów przynależnych do Unii Europejskiej. Obszary sąsiadujące ze sobą mają często wiele wspólnych problemów, które mogą być rozwiązane poprzez wspólne działania władz lokalnych z sąsiadujących obszarów. Celem artykułu jest identyfikacja polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w województwie dolnośląskim w realizacji wspólnych projektów z partnerami z Czech, szczególnie w dziedzinie infrastruktury, przedstawienie przykładowych zrealizowanych projektów oraz wskazanie potencjalnych obszarów dalszej współpracy.

Słowa kluczowe: współpraca transgraniczna, gminy, projekty.

1. Wstęp

Polska i Czechy to dwa sąsiadujące kraje, które łączy podobieństwo dziejów historycznych, utrzymywanie wielowiekowych związków społecznych, kulturalnych i gospodarczych, podobieństwo przekształceń ustrojowych oraz pokrewieństwo językowe[1].

Obecna granica czesko-polska uformowana została po II wojnie światowej i ma ona długość 796 km, co stanowi ok. 22,7% całkowitej długości granic Polski. Obszar rozciągający się wzdłuż tej granicy jest rozległy, a poszczególne jego części odznaczają się odrębną specyfiką geograficzną oraz zróżnicowanym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego. Polska część obszaru przygranicznego zajmuje powierzchnię 23 962 km^2, co stanowi 7,7% powierzchni całego kraju. Po stronie polskiej granica z Republiką Czeską przebiega przez obszar trzech województw, tj.: dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego, natomiast czeska część obszaru przygranicznego obejmuje regiony: liberecki, hradecki, pardubicki, ołomuniecki oraz morawsko-śląski.

[1] M. Borsa, *Rozwój pogranicza polsko-czeskiego w okresie transformacji ustrojowej*, [w:] *Strefa pogranicza Polska − Czechy. Procesy transformacji i rozwoju*, red. K. Heffner, W. Drobek, Państwowy Instytut Naukowy, Instytut Śląski w Opolu, Opole 1996, s. 33-38.

Obszar pogranicza polsko-czeskiego w ostatnich latach (szczególnie od momentu przystapienia do Unii Europejskiej), w wyniku współpracy i realizacji wielu wspólnych przedsięwzięć przez przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego obu państw, podlega istotnym zmianom. Niemniej jednak, mimo podjętych dotychczas działań nadal obserwować można brak spójności pomiędzy obszarami po obu stronach granicy oraz spore niedokapitalizowanie infrastruktury, co wymaga podjęcia odpowiednich inwestycji (np. tworzących nową infrastrukturę lub modernizujących już istniejącą).

Celem artykułu jest przedstawienie wyników badań przeprowadzonych w jednostkach samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim, dotyczących polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w zakresie realizacji wspólnych projektów, ze szczególnym uwzględnieniem projektów infrastrukturalnych, oraz przedstawienie wybranych przykładów takiej współpracy.

2. Polsko-czeska współpraca transgraniczna w województwie dolnośląskim

Sąsiadujące ze sobą obszary mają wiele wspólnych problemów wynikających z długoletnich więzi, co wymusza podejmowanie działań o podobnym charakterze. Działania te są możliwe wówczas, gdy samorządy po obu stronach granicy wykażą chęć podjęcia i koordynacji przedsięwzięć korzystnych dla obu stron[2]. Współpraca transgraniczna jest przykładem takiej współpracy międzynarodowej, której charakterystycznymi cechami są sąsiedzkość kontaktów oraz lokalny lub regionalny poziom współdziałania. Współpraca transgraniczna jest czynnikiem wspierającym integrację, a jej rozwój sprzyja kontaktom na pograniczach. Dla rozwoju kontaktów transgranicznych ważna jest zmiana funkcji granic, które w ostatnim czasie (przystąpienie obu krajów do strefy Schengen) przestały odgradzać, stając się tylko granicami administracyjnymi. Współpraca transgraniczna może przebiegać na różnych poziomach, przybierać różne formy i dotyczyć rozmaitych sfer życia społeczno-gospodarczego. Może to być na przykład współpraca dwóch gmin, tworzących związki partnerskie. Wspólne działania można też prowadzić na podstawie umów zawartych pomiędzy sąsiadującymi państwami, jednak za najbardziej zinstytucjonalizowaną formę uważa się euroregiony działające na podstawie porozumień między władzami szczebla lokalnego oraz regionalnego, a w niektórych przypadkach także z udziałem podmiotów gospodarczych i społecznych. Celem współpracy jest podejmowanie i koordynowanie wzajemnie korzystnych działań w zakresie gospodarki, nauki, kultury, oświaty oraz rozwijanie i ułatwianie kontaktów mieszkańców, jak również podmiotów gospodarczych.

---

[2] *Zagospodarowanie transportowe zurbanizowanych obszarów przygranicznych polsko-czeskich*, red. S. Dziadek, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego, Katowice 1997, s. 48.

Należy jednak podkreślić, że ważny czynnik integrujący obszary przygraniczne stanowi rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej oraz usuwanie przeszkód w przepływie osób, towarów i usług. Łatwość przemieszczania się odgrywa dużą rolę nie tylko ze względów społecznych, lecz także gospodarczych i politycznych. Pomaga w przezwyciężaniu historycznych podziałów i staje się elementem stosunków między państwami oraz czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów pogranicza[3].

Współpracy transgranicznej sprzyja fakt, że władze lokalne sąsiadujących państw mogą w ramach swoich kompetencji zawierać umowy oraz na przykład aplikować wspólnie o dofinansowanie działań ze środków unijnych. Realizację takich inicjatyw na pograniczu polsko-czeskim umożliwia przede wszystkim Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013, którego głównym celem jest integracja oraz zwiększanie konkurencyjności regionów przygranicznych[4]. Jest to największy program współpracy transgranicznej okresu 2007-2013, w którym uczestniczy Polska, w zakresie środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczonych na jego realizację. Budżet programu to 258 187 467 EUR, w tym 219 459 344 EUR to środki pochodzące z EFRR[5]. W ramach tego programu obszarem wsparcia jest m.in. województwo dolnośląskie, a dokładniej powiaty: bolesławiecki, dzierżoniowski, jaworski, jeleniogórski, miasto na prawach powiatu Jelenia Góra, kamiennogórski, kłodzki, lubański, lwówecki, strzeliński, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki, zgorzelecki i złotoryjski. Warto wspomnieć, że po stronie czeskiej obszar wsparcia obejmuje 5 regionów: liberecki, kralovohradecki, pardubicki, ołomuniecki i morawsko-śląski, z czego cztery graniczą z województwem dolnośląskim. Cele przewidziane w programie współpracy polsko-czeskiej to:

– wzmacnianie dostępności komunikacyjnej, ochrony środowiska, profilaktyki zagrożeń,
– poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyki,
– wspieranie współpracy społeczności lokalnych.

W ramach tak sformułowanych celów podmioty z pogranicza polsko-czeskiego mogą realizować różne projekty, które przyczyniają się – co warto nadmienić − do tworzenia trwałych struktur współpracy, rozwoju kontaktów transgranicznych, poprawy warunków życia na wspólnym pograniczu oraz przynoszą trwałe rezultaty działań transgranicznych i korzyści po obu stronach granicy[6].

---

[3] http://www.pism.pl/index/?id=50c3d7614917b24303ee6a220679dab3.

[4] http://www.umwd.dolnyslask.pl/ewt/wspolpraca-transgraniczna/.

[5] Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013. Projekty realizowane przez dolnośląskich partnerów, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

[6] http://www.umwd.dolnyslask.pl/ewt/wspolpraca-transgraniczna/dolny-slask-czechy/.

3. Metodologia badań i analiza uzyskanych wyników[7]

Celem przeprowadzonych badań była analiza i ocena sytuacji w zakresie realizacji przez władze lokalne gmin województwa dolnośląskiego wspólnych projektów transgranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem projektów infrastrukturalnych. Ponadto dokonano identyfikacji podstawowych barier i trudności w podejmowaniu i realizacji wspólnych przedsięwzięć polsko-czeskich, a także określono perpektywy dalszej współpracy. Metodologia badań nie była skomplikowana i polegała na przeprowadzeniu ankiety oraz wywiadów pogłębionych w gminach województwa dolnośląskiego, położonych na obszarze przygranicznym, tj.: w Karpaczu, Szklarskiej Porębie, Piechowicach, Lubawce, Kowarach, Kamiennej Górze, Lądku-Zdroju, Stroniu Śląskim, Dusznikach-Zdroju, Szczytnej, Międzylesiu, Bystrzycy Kłodzkiej. Ankieta składała się z trzech części dotyczących:

– informacji ogólnych o badanej jednostce,
– identyfikacji współpracy polsko-czeskiej oraz jej charakteru,
– identyfikacji przyczyn braku współpracy polsko-czeskiej.

Podczas przeprowadzonych badań uzyskano praktyczne informacje także na temat raelizowanych projektów dofinansowanych środkami z UE, mającymi na celu wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego na pograniczu polsko-czeskim.

Na podstawie przeprowadzonych badań można sformułować następujące wnioski:

– wszystkie badane gminy nawiązały kontakty ze stroną czeską,
– wszystkie badane gminy realizowały wspólne projekty z partnerami z Czech, jednak nie zawsze były to projekty o charakterze infrastrukturalnym,
– współpraca ze stroną czeską przez większość polskich gmin oceniana jest bardzo dobrze,
– inicjatorami współpracy byli częściej Polacy aniżeli Czesi,
– właściwie nie ma barier we współpracy polsko-czeskiej, jednakże niektóre z badanych gmin podkreślały, że bariery finansowe (czyli brak odpowiednich środków w budżecie) oraz skomplikowane procedury wprowadzane przez instytucje zarządzające programami unijnymi są utrudnieniami przy realizacji projektów,
– większość badanych gmin korzystała przy współpracy polsko-czeskiej ze środków unijnych, w tym z programu EWT 2007-2013,
– wszystkie badane gminy są zainteresowane współpracą ze stroną czeską w przyszłości,
– badane gminy chciałyby realizować wspólne projekty w obszarze infrastruktury, a zwłaszcza te, które dotyczyłyby budowy dróg, wspólnych elementów ochrony środowiska, infrastruktury turystycznej, ścieżek rowerowych,

[7] Badania zostały przeprowadzone w ramach projeku „Realizacja projektów infrastrukturalnych na pograniczu polsko-czeskim jako istotny element integracji tego obszaru", współfinansowanego przez Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach cyklicznego programu Forum Polsko-Czeskie – wspieranie rozwoju stosunków polsko-czeskich.

– badane gminy wskazały także na potrzebę współpracy ze stroną czeską w dziedzinie kultury, sportu i edukacji, podkreślając, że w tych kwestiach można się wiele nauczyć od Czechów,
– doświadczenie gmin z województwa dolnośląskiego w zakresie realizacji wspólnych projektów z sąsiadami z Czech jest duże oraz istnieje chęć realizowania kolejnych projektów w niedalekiej przyszłości.

Ostatni z przedstawionych wniosków skłania do przedstawienia niektórych polsko-czeskich projektów realizowanych na Dolnym Śląsku.

Tabela 1. Przykłady projektów realizowanych na pograniczu czesko-polskim w województwie dolnośląskim

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu
1	2	3
1	Rewitalizacja linii kolejowej	Odnowa połączenia kolejowego między Szklarską Porębą a Harrachovem
2	Modernizacja komunikacji stanowiącej dostęp do przejść granicznych obszaru broumovskiego	Poprawa wzajemnej dostępności transportowej polsko-czeskiego obszaru przygranicznego
3	Poprawa dostępności w obszarze Masywu Śnieżnika	Poprawa stanu infrastruktury w zakresie połączeń komunikacyjnych obszaru polsko-czeskiego pogranicza
4	Ulepszenie infrastruktury komunikacyjnej dla ruchu turystycznego Radków−Police nad Metuji	Modernizacja połączenia drogowego w celu poprawy dostępności do znaczącego ośrodka kultu maryjnego
5	Czesko-polskie połączenia drogowe dla ruchu pieszego, rowerowego oraz samochodowego na pograniczu kłodzkim	Poprawa stanu infrastruktury drogowej pogranicza polsko-czeskiego
6	Biologiczne unieszkodliwianie odpadów na polsko-czeskim pograniczu	Wspólne działania na rzecz ograniczania ilości odpadów komunalnych
7	Segregacja odpadów komunalnych w mieście europejskim Kudowa-Zdrój−Nachod	Modernizacja systemu segregacji odpadów
8	Poprawa czystości dorzeczy Łaby i Odry poprzez uporządkowanie gospodarki ściekowej na pograniczu polsko-czeskim	Budowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią ścieków w Okrzeszynie i modernizacja oczyszczalni w Zacleru
9	Polepszenie stanu środowiska naturalnego w gminach Lewin Kłodzki i Olesnice v Orlickych horach	Poprawa stanu i jakości środowiska na obszarze pogranicza polsko-czeskiego
10	Poprawa gospodarki wodnej oraz jakości wód dorzecza Metuji na pograniczu kłodzkim przez budowę sieci kanalizacyjnej w rejonie miast Kudowa-Zdrój i Nachod	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej
11	Ochrona i racjonalne gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi na polsko-czeskim pograniczu	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej po obu stronach granicy
12	Poprawa bezpieczeństwa na pograniczu polsko-czeskim po wejściu do strefy Schengen	Wzmocnienie skuteczności i sprawności współdziałania służb policyjnych obu państw
13	Zintegrowany system ratownictwa w obszarze przygranicznym − współpraca i doposażenie jednostek straży pożarnej	Stworzenie systemu współpracy transgranicznej na wypadek wystąpienia zagrożeń naturalnych i katastrof ekologicznych

1	2	3
14	Rozwój strażackiego systemu ratowniczego na czesko-polskim pograniczu	Modernizacja jednostek zintegrowanego systemu ratownictwa w regionie pogranicza
15	Transgraniczna współpraca służb ratownictwa medycznego kraju kralowohradeckiego i Jeleniej Góry	Stworzenie zaplecza technicznego dla działań ratownictwa medycznego na pograniczu polsko-czeskim
16	Transkarkonosze – wzrost atrakcyjności turystycznej pogranicza polsko-czeskiego poprzez stworzenie jednolitego systemu oznakowania miast partnerskich	Stworzenie jednolitego systemu oznakowania obszaru pogranicza
17	Ścieżki edukacyjne na czesko-polskim pograniczu	Wzmocnienie infrastruktury niezbędnej do obsługi ruchu turystycznego
18	Trasy rowerowe na pograniczu kłodzkim	Rozbudowa, modernizacja ścieżek i szlaków rowerowych, poprawa ich parametrów technicznych i przejezdności pomiędzy Kudową-Zdrój i Nachodem
19	Ekstremalne pogranicze − rozwój oferty turystyki aktywnej w Hronovie i Kudowie-Zdroju	Integracja mieszkańców pogranicza oraz zwiększenie jego atrakcyjności turystycznej poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjnej
20	Wrota do bajki	Budowa infrastruktury nawiązującej do postaci bajkowej Rumcajsa
21	Izersko-jakuszycka magistrala	Stworzenie transgranicznego obszaru narciarskiego
22	Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w strefie pogranicza broumovsko-mieroszowskiego	Rozbudowa infrastruktury turystyczno--rekreacyjnej na pograniczu
23	Poznaj swego sąsiada	Zacieśnianie współpracy instytucjonalnej polskich i czeskich szkół podstawowych i gimnazjalnych
24	Ekologia bez granic	Rozwój współpracy (wymiana pracowników i młodzieży) pomiędzy instytucjami publicznymi w dziedzinie ochrony środowiska
25	Przedszkole bez granic – współpraca przedszkola w Hronovie oraz zespołu przedszkolno-żłobkowego w Kudowie-Zdroju	Poprawa infrastruktury przedszkolnej oraz realizacja transgranicznych zajęć edukacyjnych
26	Wsparcie i rozwój współpracy partnerskiej Jawor−Turnov	Rozwój współpracy transgranicznej miast Jawor i Turnov w zakresie kontaktów międzyludzkich, kulturalnych, rekreacyjnych i edukacyjnych
27	Wałbrzych, Hradec Kralove – miasta kultury	Zintensyfikowanie turystyki kulturalnej na pograniczu polsko-czeskim
28	Karkonoskie letnie wieczory bez granic	Wzajemne zapoznanie się z lokalnymi tradycjami i działaniami mieszkańców obszaru Karkonoszy
29	Rozszerzenie edukacyjnej, kulturalnej i społecznej współpracy gminy Radków i Suchego Dolu	Rozwój więzi transgranicznych pomiędzy lokalnymi społecznościami
30	Wzmocnienie kontaktów miast partnerskich Lwówek Śląski−Chrastava	Wspieranie rozwoju integracji społeczności lokalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań oraz: Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013. Projekty realizowane przez dolnośląskich partnerów, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Zamieszczone w tabeli 1 przykłady nie wyczerpują listy zrealizowanych wspólnych polsko-czeskich przedsięwzięć, lecz jedynie obrazują, jak różnorodna jest współpraca na pograniczu. Dotyczy ona tworzenia, modernizowania wspólnej infrastruktury, ale też występuje w sferze kulturalnej, rekreacyjnej i edukacyjnej. Co ciekawe, z przeprowadzonych badań empirycznych wynika, że w województwie dolnośląskim w obszarze przygranicznym właściwie nie ma jednostek samorządu terytorialnego, które by nie współpracowały w jakiejkolwiek formie ze stroną czeską. Można zaobserwować, że w jednych jednostkach (takich jak Karpacz, Kudowa-Zdrój, Szklarska Poręba) doświadczenie w zakresie podejmowania wspólnych projektów jest większe, w innych natomiast dopiero widać początki tej współpracy, ale już z pozytywnymi doświadczeniami.

Wyniki przeprowadzonych badań pokazały także, że zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie istnieje chęć oraz potrzeba dalszej współpracy, co dobrze rokuje kolejnym polsko-czeskim projektom.

4. Podsumowanie

Po przeprowadzeniu badań dotyczących współpracy polsko-czeskiej jednostek samorządu terytorialnego w obszarze pogranicza można sformułować pewne ogólne wnioski.

Z badań empirycznych wynika, że na obszarze pogranicza polsko-czeskiego istnieje długotrwała współpraca z partnerami z Czech w realizacji rozmaitych przedsięwzięć. Gminy województwa dolnośląskiego mają bardzo duże doświadczenie w zakresie wspólnych projektów, w tym dofinansowanych ze środków unijnych, np. w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013. Dotychczasowa współpraca oceniana jest przez wszystkie przebadane gminy bardzo dobrze. Większość gmin nie wskazała barier we współpracy, co najwyżej realizację projektów utrudnia niekiedy brak lub niewystarczająca ilość środków finansowych oraz bariery administracyjne związane z nadmiernie rozbudowaną biurokracją po polskiej stronie. Warto też nadmienić, że współpracy polsko-czeskiej niewątpliwie sprzyja możliwość pozyskiwania środków finansowych z programów unijnych na realizację wspólnych projektów transgranicznych.

Na zakończenie można dodać, że dotychczas zrealizowane projekty umożliwiły poprawę i rozbudowę infrastruktury (np. drogowej, kolejowej, ścieżek rowerowych) na pograniczu polsko-czeskim, jak również nawiązanie i wzmocnienie współpracy w sferze kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej pomiędzy lokalnymi społecznościami.

Literatura

Borsa M., *Rozwój pogranicza polsko-czeskiego w okresie transformacji ustrojowej*, [w:] *Strefa pogranicza Polska − Czechy. Procesy transformacji i rozwoju*, red. K. Heffner, W. Drobek, Państwowy Instytut Naukowy, Instytut Śląski w Opolu, Opole 1996.

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska − Rzeczpospolita Polska 2007-2013. Projekty realizowane przez dolnośląskich partnerów, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Zagospodarowanie transportowe zurbanizowanych obszarów przygranicznych polsko-czeskich, red. S. Dziadek, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego, Katowice 1997.

Źródła internetowe

http://www.pism.pl.
http://www.umwd.dolnyslask.pl/ewt/wspolpraca-transgraniczna/.

POLISH-CZECH CROSS BORDER COOPERATION OF LOCAL GOVERNMENT UNITS FROM LOWER SILESIA VOIVODESHIP

Summary: The problem of cross-border cooperation is often mentioned in the context of integration of border areas of the countries belonging to the European Union. Adjacent areas often have many common problems which can be solved by joint efforts of local authorities from neighboring areas. This article covers issues of identifying the Polish-Czech border cooperation in the region of Lower Silesia in the implementation of joint projects with partners from the Czech Republic, especially in the field of infrastructure. The article also provides examples of completed projects and identifies potential areas for further Polish-Czech cooperation.

Keywords: cross-border cooperation, community, projects.